

Sivistyslautakunta

Pöytäkirja

Aika 28.09.2021 16:00 - 18:46

Paikka Fellmannian auditorio, Kirkkokatu 27

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Osallistujat	Markkanen Marju	puheenjohtaja	
	Lientola Elisa	I varapuheenjohtaja	
	Saloranta Tuija	II varapuheenjohtaja	
	Virtanen Janne	jäsen	
	Hartman Jari	jäsen	
	Pakkanen Lasse	jäsen	
	Kaasinen Hannu	jäsen	
	Vahter Merja	jäsen	
	Aaltonen Eveliina	jäsen	
	Rautapää Teresa	jäsen	
	Granqvist Tiina	sivistysjohtaja, esittelijä	
	Kilponen Lassi	vastuualuejohtaja, esittelijä	
	Turunen Heikki	vastuualuejohtaja, esittelijä	
	Harju Mika	varhaiskasvatusjohtaja	
	Putula Toni	kaupunginhallituksen edustaja	
	Manninen Päivi	henkilöstön edustaja	poistui pykälän 109 käsittelyn ja

päätöksenteon jälkeen klo
18.34

Kovero Anniina

hallintopäällikkö,
pöytäkirjanpitäjä

Päivä Matias

nuorisovaltuuston
varaedustaja

poistui pykälän 109

käsittelyn ja

päätöksenteon jälkeen klo
18.34

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Poissa	Ylä-Sankola-Peltola Mari	rehtori	
	Kivilahti Jouni	nuorisotoimenjohtaja	
	Svärd Lassi	nuorisovaltuuston edustaja	

Sivistyslautakunnan puolesta

Marju Markkanen

Anniina Kovero

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Jari Hartman

Lasse Pakkanen

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa

<http://www.lahti.fi> 05.10.2021

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja

nro 10

Anniina Kovero
hallintopäällikkö

§	Otsikko	Sivu
§ 101	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	5
§ 102	Pöytäkirjan tarkastajat	6
§ 103	Nuorisovaltuuston edustaja ja varaedustaja sivistyslautakunnassa v. 2021	7
§ 104	Valtuustoaloite: Lasten ja nuorten hyvinvointi- ja oppimisvajeen korjaaminen sekä lisätalousarvio	9
§ 105	Valtuustoaloite: Sosiaalisten taitojen ennaltaehkäisevää ryhmätoimintaa kouluihin	16
§ 106	Talousarviomuutosesitys lasten ja nuorten kasvu sekä osaaminen ja tieto ja osaaminen vastuualueille vuodelle 2021	25
§ 107	Lahden esi- ja perusopetuksen kaksikieliseen opetukseen oppilaaksioton valintaperusteiden tarkentaminen	30
§ 108	Tiedoksi merkittävät asiat	36
§ 109	Muut asiat	38
§ 110	Oikaisuvaatimus viranhaltijapäätöksestä (salainen)	39
§ 111	Tiedoksi merkittävät salassa pidettävät asiat	40

Sivistyslautakunta

Pöytäkirja

nro 10

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 28.09.2021

§ 101

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja
Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 28.09.2021

nro 10

§ 102

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin jäsenet Jari Hartman ja Lasse Pakkanen.

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja

nro 10

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 28.09.2021

§ 103

Nuorisovaltuuston edustaja ja varaedustaja sivistyslautakunnassa v. 2021

6381/00.00.01.10/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Valmistelusihteeri Tuula Seljas, p. 050 383 6501

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla lautakunta tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Lautakunta merkitsee tiedoksi, että vuonna 2021 lautakunnan nuorisovaltuuston edustajana toimii Lassi Svärd ja hänen varaedustajanaan Matias Päivä.

Samalla lautakunta tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta jo kokouksessa.

Perusteluosa

Hallintosäännön 7 §:n nojalla muiden kuin 17 §:ssä mainittujen läsnäolosta ja puheoikeudesta kaupungin toimielimissä päättää asianomainen toimielin.

Sivistyslautakunta on kokouksessaan 15.1.2019/1 § myöntänyt Lahden nuorisovaltuuston keskuudestaan valitsemalle edustajalle läsnäolo- ja puheoikeuden kokouksissaan ei-salaisten asioiden osalta lautakunnan toimikauden ajaksi.

Nuorisovaltuusto on valinnut kokouksessaan 30.11.2020 edustajakseen sivistyslautakuntaan Lassi Svärдин ja varaedustajaksi Matias Päivän.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: Lahden nuorisovaltuusto, edustajat, Lasten ja nuorten kasvun vastuualue ja Osallisuuden ja tiedon vastuualue

§ 104

Valtuustoaloite: Lasten ja nuorten hyvinvointi- ja oppimisvajeen korjaaminen sekä lisätalousarvio

3407/00.01.01.03/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

opetuksen palvelupäällikkö, Johanna Saastamoinen, p. 044 4163159

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Opetus- ja kasvatusjohtaja Kilponen Lassi

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen laaditun lausunnon mukaisesti, että lasten ja nuorten hyvinvointi- ja oppimisvajeen korjaamista sekä matalan kynnyksen mielenterveyden tukea toteutetaan lausunnossa esille tuotujen toimien mukaisesti.

Perusteluosa

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä 19.4.2021:

”Lahden kaupunki teki viime vuonna 38,7 miljoonan euron ylijäämän.

Samaan aikaan lasten ja nuorten kasvu vastualueeseen on kohdistunut säästöjä, jotka entisestään koronan ohella heikentävät lasten ja nuorten hyvinvointia ja oppimisen edellytyksiä.

Me allekirjoittaneet esitämme, että kaupungin viime vuoden ylijäämällä korjataan erityisesti lasten ja nuorten hyvinvointivajetta seuraavin toimenpitein:

- Konkreettiset toimenpiteet sisältävä oppimisvajeen korjausohjelma, jolla luodaan edellytykset korjata syntyneet vajeet oppimisessa koulupäivien aikana muun muassa jakotuntien, erityisopetuksen ja avustajaresurssia lisäämällä.
- Lasten- ja nuorten matalankynnyksen mielenterveyden tukea vahvistamalla kouluilla, varhaiskasvatuksessa ja yhteistyössä Päijät-Soten kanssa.

Toimenpiteiden edellyttämä lisätalousarvio vuodelle 2021 tuodaan pikaisesti valtuustoon, jotta korjaavat toimet saadaan käyntiin viimeistään syyslukukauden alkaessa. Meillä on ylijäämäisen vuoden jälkeen varaa varmistaa lasten ja nuorten selviäminen koronakriisistä. Lasten ja nuorten jaksamisen ja oppimisen turvaaminen on myös kaupungin tulevaisuuden talouden kannalta kannattava investointi.”

Lausunto

Laadukas varhaiskasvatus ja perusopetus ovat lasten ja nuorten hyvinvoinnin kivijalka. Opetuksella varmistetaan lapsille ja nuorille tasavertaiset mahdollisuudet oppia ja saada tukea opinpolun eri vaiheissa. Käynnissä oleva koronaepidemia on pitkittyttyään lisännyt koulutukselliseen tasa-arvoon liittyviä haasteita. Varhaiskasvatuksen ja koulun merkitys yhteisön keskuksena ja hyvinvoinnin edistäjänä kasvaa.

Lahden varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa on kehitetty päiväkotien ja koulujen toimintakulttuuria, tukitoimien toteutumista ja moniammatillista tukea yhteistyössä oppilashuollon ja Päijät-Hämeen

hyvinvointikuntayhtymän kanssa. Tavoitteena on päiväkotien ja koulujen vuorovaikutuskulttuurin kehittyminen ja toimintamallien vakiinnuttaminen osaksi lähipäiväkodeissa/-kouluissa toteutettuja tukitoimia. Tavoitteena on kaventaa toimintakulttuurisia eroja sekä asuinalueen väestöstä johtuvien erojen kaventamista toteuttamalla tukitoimia niitä tarvitseville lapsille, nuorille ja heidän perheilleen.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuslain mukaan lapsella on oikeus saada varhaiskasvatussuunnitelman mukaista varhaiskasvatusta sekä riittävää oppimisen ja kehityksen tukea heti tuen tarpeen ilmetessä. Toimintavuoden 2021–2022 laadukkaan varhaiskasvatuksen mahdollistamiseksi on varmistettava, että kaikilla lapsilla on mahdollisuudet osallistua täysipainoisesti varhaiskasvatukseen ja että koronaepidemian heijastusvaikutukset lasten kehitykseen ja oppimiseen sekä tuen järjestämiseen ja suomi/ruotsi toisena kielenä -opetukseen jäävät mahdollisimman vähäisiksi.

Varhaiskasvatus on kehittänyt toimintaansa Tasa-arvo ja laadun kehittäminen -hankkeessa. Opetus- ja kulttuuriministeriöltä saadun avustuksen turvin on palkattu tvt-koordinaattori, kaksi S2 opettajaa (maahanmuuttajien tukeminen suomi toisena kielenä oppimiseen) ja yhdeksän varhaiskasvatuksen sosionomia (sosionomien tilalla voi olla myös hoitajia, mikäli kelpoisia hakijoita ei ole ollut riittävästi). Kehittämistoiminta jatkuu vuoden 2021 loppuun saakka (liite).

Koronaepidemian aikana 269 lapselle on myönnetty maksuvapautus asiakasmaksusta johtuen karanteeniin asettamisesta. COVID19 -valtionavustuksen turvin on saatu palkattua resurssiopettajia sekä avustajia

antamaan ohjausta ja tukea niille lapsille, joilla on havaittu oppimisvajetta (liite).

Esi- ja perusopetus

Perusopetuslain mukaan opetukseen osallistuvalla on oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta, oppilaanohjausta sekä riittävää oppimisen ja koulunkäynnin tukea heti tuen tarpeen ilmetessä. Erityisesti vuosina 2021-2022 tavoitteena on varmistaa esiopetusta antavien päiväkotien ja perusopetuksessa peruskoulujen edellytykset tukea heikommassa asemassa olevien oppilaiden, vieraskielisten oppilaiden, erityisen ja tehostetun tuen oppilaiden sekä maahanmuuttotasaisten oppilaiden oppimista. Lisäksi tuetaan niitä lapsia ja nuoria, joiden syrjäytymisen riskiä koronaepidemian pitkittyminen on erityisesti lisännyt ja ennaltaehkäistään koulupoissaoloja ja koulupudokkuutta. Kevään 2021 aikana Koronaepidemian hillitsemisestä johtuvia etäopetusjaksoja oli viikoilla 10-17, joiden aikana oppilaille kertyi poissaoloa lähiopetuksesta 13 046 jaksoa (luku sisältää kaikkien etäopetuksessa olleiden oppilaiden jaksot).

Lahden kaupunki on hakenut vuosille 2021 – 2022 Opetus- ja kulttuuriministeriöltä valtionavustuksia lasten ja nuorten oppimisen ja hyvinvoinnin tukemiseen usean avustuksen kautta (liite). Saatu avustus on yhteensä 7 130 763 €. Avustuksella tuetaan pysyvien toimintamallien, rakenteiden ja käytänteiden kehittämistä tukemalla opetuksen järjestäjiä toimintakulttuurin muutoksen, inklusion, oppimisen ja hyvinvoinnin, tasa-arvoisuuden, yhdenvertaisuuden, vuorovaikutuksen ja lähikouluperiaatteen vahvistamiseen sekä oppilaan opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömään ja riittävään varhaiseen tukeen. Avustuksella paikataan myös oppimisvajetta, joka on syntynyt koronaepidemiasta aiheutuneiden

etäopetusjaksojen ja karanteeniin asettamisten vuoksi. Avustus kohdentuu tukiopetukseen, osa-aikaiseen erityisopetukseen, oppilaanohjaukseen ja S2-opetukseen (suomi toisena kielenä opetus).

Lahden perusopetuksessa on kohdennettu tukitoimia myös kieli- ja kulttuuriryhmien koulunkäynnin tukemiseen ja koulu yhteisöön kotoutumiseen kulttuuritulkkitoiminnan avulla. Toiminta saatiin vakiinnutettua 1.6.2021 alkaen lisätalousarviossa 2021 kolmen kulttuuritulkin työtehtävän vakinaistamiseksi.

Matalan kynnyksen tuki lasten ja nuorten mielenterveydelle

Psykologi- ja kuraattoripalveluihin saatiin lisätalousarvioissa kahden psykologin vakanssi toisen asteen koulutukseen. Perusteluna tässä erityisesti oppivelvollisuuden laajeneminen, mutta myös koronan aiheuttamaan tuen tarpeen lisääntymiseen pystytään tällä tavoin paremmin vastaamaan. Asiakasmäärät ovat lisääntyneet psykologi- ja kuraattoripalveluissa selkeästi: viime lukuvuonna asiakkaita oli noin 500 enemmän kuin edellisellä lukuvuonna. Tehtävät täytetään syys-lokakuussa. Kesän aikana valmisteltiin myös hankehakemus opetus- ja kulttuuriministeriölle. Hankerahoitusta haetaan yhteensä 14 kuraattorin ja psykologin palkkaamiseen. Omarahoitusosuus on 30 %. Hanke liittyy valmistelussa olevaan lakimuutokseen, jonka myötä psykologi- ja kuraattoripalveluihin tulisi sitovat mitoitukset, kuraattoreiden osalta jo vuoden 2022 alussa. Lakivalmistelu on kesken, eikä ole tiedossa, mitkä sitovat mitoitukset lopulta tulevat olemaan.

Hyvinvointikuntayhtymässä on käynnistynyt alaikäisten mielenterveys- ja perheneuvolapalvelut-yksikkö, joka on ollut toiminnassa vajaan vuoden. Erityisesti nuorten palveluissa on vaikea jonotilanne, mistä on keskusteltu hyvinvointikuntayhtymän johdon kanssa. Psykologi- ja

kuraattoripalveluiden ja alaikäisten mielenterveyspalveluiden välille on luotu yhteistyörakenteet, jotta asiakasprosesseista tulisi mahdollisimman sujuvia ja jotta kaikkia apua tarvitsevia lapsia, nuoria ja perheitä pystyttäisiin auttamaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Tänä syksynä käynnistyy myös valmistelu psykologien ja kuraattoreiden siirtymisestä hyvinvointialueen organisaatioon vuoden 2023 alusta. Myös tässä valmistelussa tulee edelleen kehittää sujuvia palvelupolkuja ja yhteistyöprosesseja.

Yhteenveto lausunnosta

Lasten ja nuorten tukeminen on tärkeää hyvinvoinnin, oppimisen ja kehityksen edistämiseksi. Laadukas varhaiskasvatus sekä esi- ja perusopetus muodostavat eheän opinpolun, jossa toteutuu yhdenvertaiset mahdollisuudet oppia. Lahden kaupungissa lasten ja nuorten tukemista toteutetaan päiväkotien, koulujen oppilashuollon palveluissa. Psykologi- ja kuraattoripalveluiden ja Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän alaikäisten mielenterveyspalveluiden välille on luotu yhteistyörakenteet, jotta asiakasprosesseista tulisi mahdollisimman sujuvia ja jotta kaikkia apua tarvitsevia lapsia, nuoria ja perheitä pystyttäisiin auttamaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Lahden kaupunki on hakenut Opetus- ja kulttuuriministeriöltä valtionavustusta yhteensä 7 130 763 €. Avustuksella tuetaan pysyvien toimintamallien, rakenteiden ja käytänteiden kehittämistä sekä kohdennetaan suoraan tukitoimia oppilaan opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömään ja riittävän varhaiseen tukeen. Avustuksella paikataan myös oppimisvajetta, joka on syntynyt

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja

nro 10

koronaepidemiasta aiheutuneiden etäopetusjaksojen ja karanteeniin
asettamisten vuoksi.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Lautakunta: kh

Kh: kv

Kv: -

Liitteet

Liite_valtionavustus lasten ja nuorten oppimisen ja hyvinvoinnin tukeminen 2021-2022 (1)
Valtuustoaloite

§ 105

Valtuustoaloite: Sosiaalisten taitojen ennaltaehkäisevää ryhmätoimintaa kouluihin

3400/00.01.01.03/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

opetuksen palvelupäällikkö, Johanna Saastamoinen, p. 044 4163159

opiskeluhuollon palvelupäällikkö, Eija Kinnunen, p. 050 5391660

psykologian erikoispsykologi, Hannele Tommo, p. 044 7161409

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Opetus- ja kasvatusjohtaja Kilponen Lassi

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen, että sosiaalisten taitojen ennaltaehkäisevää toimintaa kouluissa jatketaan laaditun lausunnon mukaisesti.

Perusteluosa

Lahden sosialidemokraattinen valtuustoryhmä 19.4.2021:

”Autismikirjon ydinoireisiin kuuluvat sosiaalisen kanssakäymisen haasteet vaikeuttavat sosiaalisten suhteiden luomista ja ylläpitämistä.

Autismikirjon oireyhtymä vaikuttaa merkittäväällä tavalla myös kognitiivisesti hyvätasoisien ihmisten toimintakykyyn ja näkyy haasteina mm. sosiaalisessa kommunikaatiossa ja sosiaalisessa vuorovaikutuksessa.

Sosiaalisten taitojen vaikeudet johtavat usein yksinäisyyteen ja

syrjäytymiseen. Kavereita ei ole ja ulkopuolisuuden tunne voi olla merkittävää. Autismin kirjon ydinoireita ei voida hoitaa lääkityksellä, vaikka esim. kuormituksen aiheuttamia oireita niillä usein hoidetaankin. Sen sijaan oireiden varhainen tunnistaminen ja henkilön yksilöllisiin tarpeisiin räätälöity oikea-aikainen ja riittävä psykoedukatiivinen ja muu kuntoutus auttavat autismikirjon ihmistä pärjäämään oireidensa kanssa. Lapsen ja nuoren kohdalla olisi hyvä löytää keinoja, joilla voitaisiin mahdollistaa heidän osallistumistaan lasten ja nuorten elämänpiiriin kuuluviin tavanomaisiin toimintoihin. Nepsy-lapsille tyypilliset puutteet sosiaalisissa taidoissa kuitenkin vaikeuttavat ns. normaalien kaverisuhteiden muodostamista samoin kuin esimerkiksi harrastuksiin osallistumista. Matalan kynnyksen ryhmätoiminta kohdistettuna esim. sosiaalisten taitojen harjoitteluun olisi toimiva keino ennalta-ehkäistä ja vähentää sosiaalista kanssakäymiseen liittyviä, nepsy -lasten itsetuntoa ja minäkuvaa nakertavia huonoja kokemuksia. Nämä ennaltaehkäisevät toiminnot vähentävät neurologisia oireita omaavien (autismikirjo, ADHD ja Touretten oireyhtymä) lasten ja nuorten riskiä neuropsykiatristen oireiden syvenemiseen. Tällä hetkellä Lahdessa tällainen ennaltaehkäisevä ja ylläpitävä toiminta puuttuu. Kun tilanne kriisiytyy voi päästä lasten psykiatrian sosiaalisten taitojen ryhmään. Ryhmä kestää kuitenkin vain puoli vuotta ja tavoittaa vain joitain apua tarvitsevia. Kun tilanne paranee ei kuulu enää erikoissairaanhoidon palveluiden piiriin, ja tippuu täysin tyhjän päälle. Apua saa vain, jos tilanne uudelleen kriisiytyy. Esim. lapsi/nuori masentuu tai on itsetuhoinen. Erikoissairaanhoidon sijaan/rinnalla sosiaalisten taitojen ryhmiä tulisi perustaa Lahdessa sivistystoimen piiriin. Kaupungin tulisi myös palkata ammattilaisia, joiden yhtenä tehtävänä voisi olla sosiaalistentaitojen ryhmien vetäminen. Tässä esim. nuorisotoimi voisi olla yhtenä osana mukana. On tärkeää, että ryhmät eivät jää opettajien vastuulle. Ryhmien järjestäminen sivistystoimen piirissä

erikoissairaanhoidon sijaan olisi myös kustannustehokasta ja tavoittaisi merkittävästi enemmän lapsia ja nuoria kuin erikoissairaanhoidon piirissä järjestettynä.

THL:n vuonna 1997 syntyneiden kohorttitutkimuksen mukaan, vuonna 1997 syntyneistä nuorista, jotka olivat saaneet autismikirjon diagnoosin, 18 % oli ollut sijoitettuna kodin ulkopuolelle ainakin kerran ennen 18 vuoden ikää. Saman ikäryhmän nuorista, joilla ei ollut autismidiagnoosia, oli ollut sijoitettuna 5,7 %.

Lastensuojelun sijoitus on kallis toimenpide suhteessa sen vaikuttavuuteen. Inhimillisesti ja kansantaloudellisesti kannattavampaa olisi tunnistaa ja luoda autismikirjon lapsiperheitä varhaisessa vaiheessa tukevia palvelurakenteita. Arjen ennustettavuus, selkeys ja samankaltaisina toistuvat tapahtumat luovat autismikirjon ihmisille turvaa ja kannattelevat myös vaikeissa tilanteissa. Juuri tästä syystä olisi tärkeä tukea autismikirjon lapsen selviytymistä ensisijaisesti siinä ympäristössä missä hän elää, ja tuoda palvelut ja tuki hänen toimintaympäristöönsä ja arkeen sopivissa muodoissa. Lastensuojelun keskusliiton laskelmien mukaan yksi vuosi sijoitettuna maksaa saman verran kuin 3000 tuntia kotipalvelua tai 400 perheneuvolakäyntiä tai seitsemän vuotta intensiivistä perhetyötä. Näidenkin laskelmien valossa, kuntien on järkevää panostaa tämän kaltaisiin ennaltaehkäiseviin palveluihin. Sosiaalistaitojen ryhmät kouluympäristössä voisivat olla yksi tällainen palvelu. Asiaa on järkevää lähteä toteuttamaan juuri nyt myös tulevan soteuudistuksen takia. Sote uudistuksessa sosiaali- ja terveyspalvelut siirtyvät maakuntien järjestettäväksi, mutta vastuu kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä säilyy kunnilla. Kunnille on suunniteltu otettavan käyttöön hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin. HYTE -kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien

rahoituksen valtiosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Tällä halutaan varmistaa kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi myös soteuudistuksen jälkeen. Kuntien palkitseminen vaikuttavasta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä on tärkeää, koska hyvinvoiva väestö on elinvoimaisen kunnan ja maakunnan edellytys. Lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusten kasvun hillitseminen vaatii, että hyvinvointia ja terveyttä edistetään laajalti ihmisten arkiympäristöissä. HYTE –kerroin lasketaan siihen valittujen indikaattoreiden pohjalta, mistä löytyy mm. Omat osuutensa peruskouluihin sekä koulupudokkaisiin liittyen. Alustavasti on kaavailtu, että jaettava summa olisi noin 100 miljoonaa euroa. Sosiaalisten taitojen ryhmätoiminnan järjestäminen koulutoimen yhteydessä olisikin myös mitä parhainta HYTE –toimintaa. Sosiaalistaitojen ryhmätoiminta osana sivistystoimen palveluja olisi loistava ennaltaehkäisyn työkalu. Ryhmät toimisivat kuntouttavana toimintana, mutta myös mahdollisuutena tutustua ja solmia ystävyysuhteita vertaisiin. Kokemus siitä, ettei olekaan yksin on merkittävä voimavara, oli sitten nepsy tai ei. Jokainen meistä haluaa tuntea kuuluvansa johonkin. Lahden sosialidemokraattinen valtuustoryhmä esittää, että Lahdessa lähdetään selvittämään mahdollisuutta järjestää sosiaalistaitojen ryhmätoimintaa osana sivistystoimen palveluja. Tässä tulisi hyödyntää perustason toimijoiden osaamista. Valtuustoryhmä toivoo viranhaltijoilta toimintasuunnitelmaa sekä kustannusarviota. Toiminnasta tulee myös tehdä vaikuttavuusarviointi.”

Lausunto

Valtuustoaloitteessa on otettu esille tärkeä aihe; miten auttaa nepsy-lapsia kuntoutumaan ja kehittämään sosiaalisia taitojaan mahdollisimman hyvin

arjen ympäristöissä. Lahden kaupungissa on asiaa työstetty viime vuosien aikana varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen oppimisen tuen suunnitelmatyössä ja erilaisissa yhteistyöhankkeissa (liite: Hanketoiminta oppimisen tuen toimintamallien kehittämisessä). Myös Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän kanssa tehty yhteistyö, ja kehitetyt arjen tuen palvelut, tukevat lapsia ja perheitä matalalla kynnyksellä. Toimintaa kehitetään yhteistyössä varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa.

Lapsi, jolla on autismikirjon häiriö tai muita neuropsykiatrisia piirteitä, hyötyy siitä, että arki on mahdollisimman säännöllistä ja ennakoitua. Keskeinen osa erityislapsen kuntoutusta on auttaa lähiympäristön aikuisia toimimaan lapsen kanssa vahvistamalla tietoutta erityislapsen kohtaamisesta ja tukemisesta ja tarjoamalla välineitä hyvän arjen toteuttamiseen. Neuropsykiatrisesti oirehtivan lapsen kuntoutus tulee suunnitella aina yksilöllisten tarpeiden mukaisesti yhteistyössä verkoston eri toimijoiden kesken. Se toteutuu parhaimmillaan osana jo olemassa olevaa arkea, jolloin lapsen oppimien taitojenkin siltaaminen toimintaympäristöön tapahtuu luontevimmin.

Sivistystoimen ensisijainen tehtävä on tarjota riittävä tuki kouluun ja varhaiskasvatukseen, jotta myös valtuustoaloitteessa esitettyjä sosiaalisia ja tunnetaitoja voidaan harjoitella irrottamatta lasta omasta arkiympäristöstään ja ulkoistamatta taitojen harjoittelua erillisille toimijoille.

Lapselle annettava tuki ja ohjaus suunnitellaan moniammatillisessa yhteistyössä lapsen ja huoltajan kanssa. Suunnitelman tavoitteet, tukitoimet ja niiden toteutus kirjataan varhaiskasvatuksessa lapsen VASUun (Varhaiskasvatussuunnitelma) ja esi- ja perusopetuksessa oppimissuunnitelmaan tai HOJKSiin (henkilökohtainen opetuksen

järjestämistä koskeva suunnitelma). Tuen antaminen on kokonaisvaltaista lapsen kehityksen ja oppimisen tukemista hänen luontaisessa arjen ympäristössä.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että *matalan kynnyksen ryhmätoiminta kohdistettuna esim. sosiaalisten taitojen harjoitteluun olisi toimiva keino ennalta-ehkäistä ja vähentää sosiaaliseen kanssakäymiseen liittyviä, nepsy-lasten itsetuntoa ja minäkuvaa nakertavia huonoja kokemuksia.*

Lahden peruskouluissa toteutetaan laajasti tunne- ja vuorovaikutustaitojen harjoittelua osana koulupäivää. Lahden kaupungin perusopetuksessa toteutettiin kysely oppilas, huoltaja ja opettajajäsenillä laajennetuille oppilashuoltoryhmille huhti-toukokuussa 2021. Kyselyn tarkoituksena oli saada tarkempaa tietoa oppilashuollon painopistealueina olevien asioiden edistymisestä ja tehdä näkyväksi kouluissa tehtävää oppilashuollollista työtä. Yhtenä asiana selvitettiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä vuorovaikutusta tukevilla toimilla. Kyselytulos toi esille kattavasti kouluissa käytössä olevia menetelmällisiä ohjelmia ja työskentelykäytänteitä (liite: Kysely laajennetuille oppilashuoltoryhmille s. 10-19).

Lahden perusopetuksen opetushenkilöstöä on koulutettu säännöllisesti vuodesta 2015 lähtien Nepsy –koulutuksin. Koulutuksia on järjestetty sekä lyhytkestoisena kahden päivän Mini-Nepsy –koulutuksina että pitkäkestoisena Neuropsykiatrinen valmentaja –koulutuksena. Lyhytkestoinen koulutus antaa valmiuksia käytännönläheisiin ja ratkaisukeskeisiin menetelmiin työskennellessä neuropsykiatrisesti oireilevan lapsen kanssa. Pitkäkestoinen koulutus antaa valmiuden toteuttaa Nepsy –valmennusta yksittäiselle lapselle tai kohdennetusti menetelmällisenä ryhmäohjauksena. Sosiaalisten taitojen harjoittelu on tuotu osaksi koulupäivän aikana oppilaalle annettavaa ohjausta. Kouluissa

käytössä olevien sosiaalisten taitojen harjoitusohjelmien käyttöön opetushenkilöstö saa ohjausta mm. Perusopetuksen tutoropettajan ja koordinointi- ja konsultointityötä toteuttavien alueellisten erityisopettajien opastamana. Koulujen käytössä olevat harjoitusohjelmat on koottu liitteeseen (liite: Ennaltaehkäisevän työn ja varhaisen puuttumisen toimintamalleja).

Valtuustoaloitteessa esitetään, että *kaupungin tulisi myös palkata ammattilaisia, joiden yhtenä tehtävänä voisi olla sosiaalisten taitojen ryhmien vetäminen. Tässä esim. nuorisotoimi voisi olla yhtenä osana mukana. On tärkeää, että ryhmät eivät jää opettajien vastuulle.*

Lahden peruskoulut tekevät yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Yhtenä yhteistyökumppanina on nuorisotoimi. Jokaisella yhtenäiskoululla ja yläkoululla on kokoaikainen koulunuorisotyöntekijä. Nuorisotyö koulussa on ennaltaehkäisevää, opetusryhmien kanssa tehtävää työtä.

Koulunuorisotyöntekijä on mukana kehittämässä ja kokeilemassa uudenlaisia työskentelytapoja. Hyviä kokemuksia on saatu esimerkiksi koulunuorisotyöntekijän ja kuraattorin sekä koulunuorisotyöntekijän ja opettajan välisestä parityöskentelystä pienryhmien kanssa.

Pienryhmätoiminnan lisäksi nuorisotyö liittyy opetukseen nuoren sosiaalisia valmiuksia ja arjen taitoja tukevaa toimintaa.

Valtuustoaloitteessa *toivotaan viranhaltijoilta toimintasuunnitelmaa sekä kustannusarviota. Lisäksi toivotaan vaikuttavuusarviointi.*

Toiveeseen todetaan tässä lausunnossa, että

Sivistystoimen ensisijainen tehtävä on tarjota riittävä tuki kouluun ja varhaiskasvatukseen, jotta myös valtuustoaloitteessa esitettyjä sosiaalisia ja tunnetaitoja voidaan harjoitella irrottamatta lasta omasta arkiympäristöstään ja ulkoistamatta taitojen harjoittelua erillisille

toimijoille. Neuropsykiatrisesti oirehtivan lapsen kuntoutus suunnitellaan aina yksilöllisten tarpeiden mukaisesti yhteistyössä lapsen asioissa kootun verkoston toimijoiden kesken. Kuntoutus toteutetaan lapselle tuttujen aikuisten kanssa, jotta opittujen taitojen siltaaminen toimintaympäristöön tapahtuu luontevimmin. Täten valtuustoaloitteessa esille tuodun kustannusarvion laatiminen ei ole relevanttia.

Kaikilla Lahden kouluilla on käytössä sosiaalisten taitojen harjoitusohjelmia. Kukin koulu kirjaa vuosisuunnitelmaansa sosiaalisten taitojen harjoitusohjelmien käytön. Harjoitusohjelmien käyttö on siten suunnitelmallista ja niiden toteutusta tehdään yhteistyössä koulun kumppaneiden kanssa. Opetushenkilöstö saa koulutusta ja ohjausta harjoitusohjelmien käyttöön. Oppimisen tuen toimintamalleja kehitetään suunnitelmallisesti ja hanketoiminta tukee kehittämistyötä.

Kouluilla käytössä olevia vuorovaikutusta tukevia toimia on selvitetty kyselyllä keväällä 2021. Kyselyn raporttiin on koottu kattavasti koulujen toimet, joiden vaikuttavuutta tullaan seuraamaan osana Lahden lasten ja nuorten hyvinvointityötä, oppilashuoltoryhmien ja koulujen vuosittaista itsearviointia.

Lausunnon liitteet:

Hanketoiminta oppimisen tuen toimintamallien kehittämisessä

Raportti-kysely laajennetuille oppilashuoltoryhmille

Ennaltaehkäisevän työn ja varhaisen puuttumisen toimintamalleja

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Sivistyslautakunta

Pöytäkirja

nro 10

Toimenpiteet

Lautakunta: kh

Kh: kv

Kv: -

Liitteet

Hanketoiminta oppimisen tuen toimintamallien kehittämiseksi

Raportti-Kysely laajennetuille oppilashuoltoryhmille 20210cx

Ennaltaehkäisevän työn ja varhaisen puuttumisen toimintamalleja

§ 106

Talousarviomuutosesitys lasten ja nuorten kasvu sekä osaaminen ja tieto ja osaaminen vastuualueille vuodelle 2021

3943/02.00.00.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina, puh. 050 383 6574

Vastuualuejohtaja Kilponen Lassi, puh. 044 716 1328

Varhaiskasvatusjohtaja Harju Mika, puh. 050 559 7901

Lukiojohtaja Turunen Heikki, puh. 044 716 1330

Controller Ihalainen Orvokki, puh. 044 790 9366

Päätös

Esittelijän muutettu päätösehdotus hyväksyttiin perusteluosaan tehdyillä tekstimuutoksilla.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että sitovuustason lasten ja nuorten kasvu menoja lisätään 3 milj. euroa. Lisäksi esitetään, että vanhan organisaatorakenteen mukaiselta sitovuustasolta osaaminen ja tieto siirretään määräraha 650 000 euroa uuden rakenteen mukaiselle sitovuudelle osaaminen.

Muutettu päätösehdotus

Sivistyslautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että sitovuustason lasten ja nuorten kasvu menoja

lisätään 3 milj. euroa varhaiskasvatuksen palvelusetelikustannuksiin. Lisäksi esitetään, että vanhan organisaatorakenteen mukaiselta sitovuustasolta osaaminen ja tieto siirretään määräraha 650 000 euroa uuden rakenteen mukaiselle sitovuudelle osaaminen.

Käsittely

Asian käsittelyn kuluessa perusteluosaan tehtiin kolme teknistä korjausta. Sitovuustasot muutosten jälkeen korjattiin seuraavasti:

Lasten ja nuorten kasvu määräraha 188 161 600 euroa, Osaaminen ja tieto määräraha 8 993 600, Osaaminen määräraha 9 941 000 euroa.

Asian käsittelyn kuluessa esittelijä muutti päätösehdotustaan kuulumaan seuraavasti: Sivistyslautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että sitovuustason lasten ja nuorten kasvu menoja lisätään 3 milj. euroa varhaiskasvatuksen palvelusetelikustannuksiin. Lisäksi esitetään, että vanhan organisaatorakenteen mukaiselta sitovuustasolta osaaminen ja tieto siirretään määräraha 650 000 euroa uuden rakenteen mukaiselle sitovuudelle osaaminen.

Esittelijän ehdotuksesta perusteluosaan tehtiin seuraavat muutokset:

Lasten ja nuorten kasvu, ensimmäinen kappale muutettiin seuraavasti:

”Sitovuustason menoja esitetään lisättäväksi 3 milj. euroa

varhaiskasvatuksen palvelusetelikustannuksiin.” Kolmannen kappaleen

toinen lause muutettiin seuraavaksi: ”Vuoden 2021 toteutettavat

säästötoimenpiteet ovat seuraavia:”.

Lautakunta hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdottamat tekstimuutokset.

Perusteluosa

Talousarvioon 2021 esitetään tehtäväksi seuraavat muutokset:

Käyttötalousosa

Lasten ja nuorten kasvu

Sitovuustason menoja esitetään lisättäväksi 3 milj. euroa.

Sitovuustaso muutosten jälkeen: määräraha 188 161 600 euroa.

Varhaiskasvatuksen talousarvioon on sisällytetty vuosittain säästötavoitteita. Vuoden 2021 toteutettavat säästötoimenpiteet ovat seuraavia:

- lasten kotihoidon tuki 0,5 milj. euroa
- perhepäivähoito 0,4 milj. euroa
- yhteiskustannukset ja tukipalvelut 0,4 milj. euroa
- iltahoidon keskittäminen 0,15 milj. euroa
- palvelusetelikustannukset 0,137 milj. euroa

Palvelusetelin käyttöönotto vuonna 2018 aiheutti kustannusten kasvun lasten siirtyessä yksityisen hoidon tuelta palvelusetelin piiriin ja samaan aikaan yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä on kasvanut voimakkaasti. Vuodesta 2018 lähtien lasten määrä yksityisessä varhaiskasvatuksessa on kasvanut noin 600 lapsella ja yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatuksessa olevista lapsista on noussut 20%:sta (v. 2018) 32%:iin (v. 2021). Samalla osallisuusaste varhaiskasvatukseen on noussut 68 %:sta 74 %:iin, vaikka alle kouluikäisten lasten määrä kokonaisuudessaan on vähentynyt.

Palvelusetelikustannusten kasvuun ovat lisäksi vaikuttaneet vuosien 2019–21 viisivuotiaiden maksuttoman varhaiskasvatuksen kokeilu sekä varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakiin tehdyt muutokset, jotka alensivat varhaiskasvatusmaksuja. Koska palvelusetelin suuruudessa huomioidaan huoltajien laskennallinen maksu kunnallisen varhaiskasvatuksen mukaan, kunnallisten varhaiskasvatusmaksujen aleneminen lisää kaupungin palvelusetelikustannuksia.

Yksityisen varhaiskasvatuksen lisääntyneitä kustannuksia on ollut tavoitteena kompensoida kaupungin oman toiminnan sekä lasten kotihoidon tuen vähentämisellä. Koska talousarviot ovat edellyttäneet vuosittain säästötoimia, esimerkiksi varhaiskasvatuspaikkojen vähentämisestä syntyneitä säästöjä ei ole voitu siirtää samassa suhteessa kasvaneisiin palvelusetelikustannuksiin. On huomioitava, että varhaiskasvatuksen osallistumisasteen kasvu ollut sekä valtakunnallinen että Lahden kaupunginvaltuuston asettama tavoite.

Palvelusetelin käyttöönotolla ja yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrän lisääntymisellä on vältetty kaupungin omia palveluverkkoinvestointeja, mikä ei näy varhaiskasvatuspalvelujen käyttökustannusten tarkastelussa vaan säästöt kohdentuvat investointeihin. Palveluverkon tarkastelua jatketaan päivitetyn palveluverkkoesityksen sekä siihen liittyvän päätöksenteon perusteella.

Edellä kuvatuista muutoksista johtuen varhaiskasvatuksen kustannukset ovat kasvaneet, ja loppuvuoden ennusteenäkymän mukaan talousarvio 2021 tulisi ylittymään noin 3 milj. eurolla.

Osaaminen ja tieto

Sitovuustason menoja esitetään vähennettäväksi 650 000 euroa siten, että määräraha siirretään uudelle osaamisen sitovuudelle.

Ennen hallintosääntömuutoksen mukaista organisaatiomuutosta osaaminen ja tieto -vastualueen lukiokoulutukseen haettiin lisämääräraha 650 000 euroa oppivelvollisuuden laajentamiseen. Tämä lisämääräraha siirretään nyt uudelle osaamisen sitovuudelle lukiokoulutukseen.

Sitovuustaso muutosten jälkeen: määräraha 8 993 600.

Osaaminen

Sitovuustason menoja esitetään lisättäväksi 650 000 euroa siten, että määräraha vähennetään vanhan organisaatorakenteen mukaiselta sitovuudelta osaaminen ja tieto, ja lisätään uudelle sitovuudelle osaaminen.

Sitovuustaso muutosten jälkeen: määräraha 9 941 000 euroa.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: konsernipalvelut/taloussuunnittelu,
konsernipalvelut/controlleripalvelut

§ 107

Lahden esi- ja perusopetuksen kaksikieliseen opetukseen oppilaaksioton valintaperusteiden tarkentaminen

6579/12.00.01.03/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

opetuksen palvelupäällikkö, Johanna Saastamoinen, p. 044 4163159

Päätös

Lautakunta jätti asian käsittelemättä esittelijän peruutettua päätösehdotuksen.

Esittelijä

Opetus- ja kasvatusjohtaja Kilponen Lassi

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta hyväksyy tarkennukset kaksikieliseen opetukseen oppilaaksioton valintaperusteista päätöspirustelujen mukaisesti. Päätös koskee valintaa Tiirismaan peruskouluun laajamittaiseen kaksikieliseen esiopetukseen / 1. vuosiluokalle ja Lotilan peruskouluun kielikylpyopetukseen esiopetukseen / 1.luokalle 1.1.2022 alkaen

Käsittely

Asian käsittelyn kuluessa esittelijä peruutti päätösehdotuksen.

Perusteluosa

Lahden perusopetuksessa järjestetään normaalin opetuksen lisäksi opetusta, jossa painottuu jokin oppiaine. Tällaista opetusta on mm. kaksikielinen opetus, jota järjestetään Tiirismaan (vieraana kielenä

englanti) ja Lotilan (ruotsinkielinen kielikylpyopetus) peruskouluissa. Oppilaaksioton käytänteitä ohjaa sivistyslautakunnan päätöksellä määritellyt valintaperusteet (04.12.2018 §199 ja 06.10.2020 §104). Lahden varhaiskasvatuspalvelut ja perusopetuspalvelut ilmoittaa vuosittain etukäteen esiopetuksen järjestämispajoista, opetuksen alkamis- ja päättymisajankohdasta sekä siitä, miten kaksikieliseen opetukseen haetaan. Esiopetukseen hakemista sääntelee Perusopetusasetus 23 a§. Lahdessa kaksikielinen opetus jatkuu 1. luokalta, jonne lapset ovat suoraan esiopetuksesta siirtyneet ilman hakumenettelyä. Lahden perusopetus sai Etelä-Suomen aluehallintovirastolta 14.06.2021 päätöksen, joka liittyi oppilaaksiottoon kyseiseen opetukseen. Päätöksessä oli otettu kantaa hakumenettelyyn ja valintaperusteisiin, jotka eivät vastanneet kaikkien hakijoiden huomioimista yhdenvertaisesti (kaksikieliseen esiopetukseen otetut etusijalla perusopetukseen otettaessa ja ulkomaalaiskiintiö). Lisäksi valintaperusteita on tarve tarkentaa, jotta ne olisivat samassa linjassa muun Lahden perusopetuksessa järjestettävän painotetun opetuksen kanssa. Valmistelua on tehty yhteistyössä Tiirismaan ja Lotilan peruskoulujen sekä varhaiskasvatuspalvelujen kanssa.

Perusopetuslain 28§:n 1 momentin mukaan perusopetuksessa oppilaalla on oikeus käydä 6§:n 2 momentissa tarkoitettua lähikoulua. Saman pykälän 2 momentin mukaan oppivelvollinen voi pyrkiä oppilaaksi myös muuhun kuin lähikouluun. Tämä on toissijaista oppilaaksiottoa. Opetuksessa noudatetaan opetussuunnitelmaa, jossa painotetaan yhtä tai useampaa oppiainetta. Oppilaita otettaessa hakijoihin on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita. Hakijoihin voidaan käyttää myös oppilaan taipumuksia edellä tarkoitettuun opetukseen osoittavaa koetta. Valintaperusteista ja kokeesta tulee ilmoittaa etukäteen. Kunta voi kuitenkin päättää, että sen järjestämään opetukseen otetaan ensisijaisesti kunnassa asuvia lapsia.

Lahden kaksikielisen opetuksen oppilaaksioton valintaperusteita tulisi tarkentaa seuraavasti:

Kaksikieliseen opetukseen Tiirismaan peruskoulun 1. luokalle otettaessa tulisi nykyistä valintamenettelyä muuttaa siten, *ettei oppilaspaikkoja varata eri hakijaryhmille* (mm. kaksikielisessä esiopetuksessa olleille tai ulkomailta muuttaneille) ohi perusopetuslain 28§ edellyttämien yhdenvertaisten valintaperusteiden vaatimusten. Lisäksi opetukseen voidaan ottaa *ensisijaisesti* Lahdessa asuvia lapsia. Valintaperusteita tulisi tarkentaa siltä osin, *että myös ulkopaikkakuntalaiset voivat hakea ja heidät huomioidaan, mikäli vuosittain alkavassa opetusryhmässä on tilaa. Tarkennus tehtäisiin myös vuosittain alkavan opetusryhmän kokoon lisäämällä aloituspaikkoja 22:sta 24:ään. Lisäksi määriteltäisiin alkavan opetusryhmän vähimmäismääräksi 16 oppilasta koskien kaksikielistä opetusta (vieras kieli englanti)*. Tämä olisi linjassa Lahden perusopetuksen muun painotetun opetuksen alkavien opetusryhmien kanssa.

Otettaessa oppilaita kaksikieliseen opetukseen arvioidaan hakijoiden kielellisiä valmiuksia kokeella. Käytännössä on tullut esille tilanteita, jossa hakija ei terveydentilansa vuoksi ole voinut kokeeseen osallistua. *Mikäli hakija ei terveydentilansa vuoksi voisi osallistua yhteisiin vuosittain ilmoitettuihin koepäiviin, koe järjestettäisiin mahdollisimman pian yhteisen koepäivän jälkeen koulun erikseen ilmoittamana ajankohtana. Kaksikieliseen opetukseen hakeneiden osalta huomioitaisiin myös varasijoille jääneet oppilaat. Varasijoilta otettaisiin opetukseen keväällä vain lukuvuosittain määriteltynä ajankohtana*. Tämä olisi yhdenvertainen käytänne muun painotetun opetuksen järjestämisen kanssa.

Käytännössä on havaittu, että huoltajilta tulee kouluille yhteydenottoja, jossa vedotaan oppivelvolliselle opetuspaikan saamista kaksikielisestä

opetuksesta, koska opetus järjestetään heidän asuinsoitteestaan katsottuna lähikoulussa tai perhe on muuttanut ulkomailta Lahteen. Opetus on *toissijaista oppilaaksiottoa*, joka olisi hyvä olla valintaperusteissa näkyvillä. Tällöin se selventäisi huoltajille eron lähikoulun oppilaaksioton ja toissijaisen oppilaaksioton välillä. Oppivelvollisen muuttaessa Lahteen muuna ajankohtana kuin vuosittain määriteltynä hakuaikana, oppilas osallistuisi ikätaso huomioivaan soveltuvuuskokeeseen. Rehtorin harkinnan mukaan katsottaisiin, onko opetusryhmään mahdollista ottaa oppilasta opetusryhmän koko ja edellytykset huomioiden. Perusopetuslain 28§:n yhdenvertaisuusperiaatteet huomioiden, Lahteen muuttavien osalta *poistettaisiin ulkomaalaiskiintiö*. Vastaavasti mikäli oppilas muuttaisi pois Lahdesta, *päättyisi opiskelu Lahden kaksikielisessä opetuksessa lukuvuoden loppuun mennessä*. Tämä olisi yhdenvertainen menettely Lahdessa järjestettävän muun opetuksen kanssa.

Edellä kuvatut tarkennukset koskevat oppilaaksiottoa perusopetukseen. Esiopetukseen ottamisen osalta tarkennettaisiin valintaperusteita siten, että Tiirismaan peruskoulun kaksikieliseen esiopetukseen ei järjestettäisi valintakoetta, vaan hakijamäärän ylittyessä vuosittain aloittavan ryhmän enimmäismäärän 24, *suoritettaisiin hakijoiden osalta arpominen*. Tämä katsottaisiin yhdenvertaiseksi hakijoiden valintamenettelyksi ja lapsen ei siten tarvitsisi kahtena vuotena peräkkäin osallistua kielellisiä valmiuksia arvioivaan kokeeseen, joka vastaavasti toteutettaisiin perusopetukseen 1. luokalle haettaessa.

Lotilan peruskoulun ruotsinkielinen kielikylypyopetus sen sijaan aloitetaan esiopetuksessa ja se jatkuu perusopetuksen loppuun saakka (Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014). Tässä opetusmuodossa aloittavan opetusryhmän koko olisi edelleen 12 lasta (mahdollistaa yhdysluokkaopetuksen, jolloin yhdysluokassa 24 oppilasta).

Mikäli jatkavassa 1. luokan ryhmässä olisi tilaa, voisi 1.luokalle hakea vuosittain ilmoitettuna ajankohtana. Tämä olisi tarkennus, joka mahdollistaisi kielikylpyopetukseen hakeutumisen peruskoulun alkaessa. Mikäli hakijoita olisi enemmän kuin ryhmään voidaan ottaa, käytettäisiin valinnassa kielellisiä valmiuksia mittaavaa koetta, kuten Tiirismaan peruskoulun kaksikieliseen opetukseen hakijoiden osalta.

Täten sivistyslautakunnalle esitetään, että kaksikieliseen opetukseen oppilaaksioton valintaperusteita tarkennetaan edellä kuvatun mukaisesti. Tarkennukset koskevat kaksikieliseen esiopetukseen / perusopetukseen Tiirismaan peruskouluun ja Lotilan peruskouluun toissijaisessa oppilaaksiotossa otettavia lapsia / oppilaita 1.1.2022 alkaen. Oppilaaksioton valintaperusteet kaksikieliseen opetukseen on kokonaisuudessaan tuotu esille liitteeseen. Päätöksen valmistelu perustuu Perusopetuslakiin 6§, perusopetuslakiin 28§ ja perusopetusasetukseen 23 a§.

Liitteet

Tarkennukset kaksikieliseen opetukseen oppilaaksioton valintaperusteisiin 1.1.2022 alkaen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja

nro 10

Liitteet

Tarkennukset kaksikieliseen opetukseen oppilaaksioton valintaperusteista 1.1.2022 alkaen

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja

nro 10

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 28.09.2021

§ 108

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Lautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

Kaupunginvaltuuston päätös 13.9.2021/95 § Valtuustoaloite: Peruskouluissa otetaan mukaan kokeilu, jossa oppilaat perustavat itse leikkiyrityksen

Monitoimitalo Onnin toiminnanjohtajan päätös 13.9.2021/3 § Liipolan lähöseuran Senioritanssijat tilavuokraushakemus Liipolan Monitoimitalo Onniin 15.9.2021 - 30.4.2022

Opetuksen palvelupäällikön päätös 7.9.2021/20 § Lahden perusopetuksen opetussuunnitelman 2016 vähäiset muutokset koskien joustavaa perusopetusta 1.8.2021 alkaen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja

nro 10

Sivistyslautakunta

Pöytäkirja

nro 10

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 28.09.2021

§ 109

Muut asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Puheenjohtaja

Päätösehdotus

Lautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja

nro 10

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 28.09.2021

§ 110

Oikaisuvaatimus viranhaltijapäätöksestä (salainen)

141/00.01.01.01/2021

Asia käsitellään salaisena perustuen lakiin viranomaistoiminnan julkisuudesta (621/1999) 24 §:n 1 momentin kohta 23.

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja

nro 10

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 28.09.2021

§ 111

Tiedoksi merkittävät salassa pidettävät asiat

141/00.01.01.01/2021

Asia käsitellään salaisena perustuen lakiin viranomaistoiminnan julkisuudesta (621/1999) 24 § 1 mom. kohdat 23 ja 25.

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja

nro 10

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 101, § 102, § 103, § 104, § 105, § 106, § 107, § 108, § 109, § 111

Lahden kaupunki

MUUTOKSENHAKUKIELTO

oikaisuvaatimus/kunnallisvalitus

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja
Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 110

nro 10

Lahden kaupunki

VALITUSOSOITUS, hallintovalitus

Valitusoikeus

Päätöksestä saa valittaa se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Valitusviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Yhteystiedot

www.oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

029 56 42210

faksi 029 56 42269

hameenlinna.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika ja sen alkaminen

Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä

kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Annettaessa päätös asianosaiselle tiedoksi hänen suostumuksellaan sähköisenä viestinä hänen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HOL 32 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Tuomioistuinmaksut

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suoritetuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta.